

TAM PROTEZLERDE ÖLÇÜ

Doç Dr. Sema Murat

TAM PROTEZLERDE ÖLÇÜ

Protezin üzerine oturacağı destek dokularla kenar örtücülüğünü sağlayan çevre yumuşak dokuların, ağız içerisinde değişen derecelerde sertleşme özelliği gösteren plastik maddelerle negatif benzerlerinin oluşturulmasıdır

**Ölçü alt ve üst çenede dokularla aynı hacim ve
şekilde modellerin elde edilmesi için alınır**

Ağız dokularında gözlenen bireysel farklılıklar

- ❖ Protezi destekleyen dokuların niteliği
- ❖ Fonksiyon karşısında oluşturdukları cevaplar
- ❖ Çenelerin karşılıklı ilişkileri
- ❖ Etkili kasların farklı kasılma modelleri
- ❖ Bireysel tolerans ve algılamadaki değişiklikler

ÖLÇÜNÜN AMAÇLARI

- ❖ Tutuculuk
- ❖ Stabilite
- ❖ Desteklik
- ❖ Doku sağlığının korunması
- ❖ Estetik

Ölçü ile ilgili genel prensipler

- ❖ Tüm bazal oturma sahasını içine almalıdır
- ❖ Çevre yumuşak dokularla uyum içerisinde olmalıdır
- ❖ Kenar şekillendirmesi yapılmalıdır
- ❖ Kaşık içerisinde ölçü maddesi için yeterli alan bulunmalıdır

-
- ❖ **Selektif basınçlı ölçü teknikleri tercih edilmelidir**
  - ❖ **Ağız dokularına zarar vermeden çıkarılmalıdır**
  - ❖ **Ölçü kaşığı rehber mekanizmalar içermelidir**
  - ❖ **Ölçünün dış yüzey formu, bitmiş protezinkine benzerlik göstermelidir**

Kenar Şekillendirmesi

-
- ▶ Amaç: periferal (kenar)örtücülüğü sağlamak (hermetik kapama)

Ölçü yöntemleri

Ağzın açık ve kapalı olma durumuna göre

Açık ağız

Kapalı ağız

Kullanılan kaşığın tipine göre

Fabrikasyon kaşıkla alınan ölçüler

Bireysel kaşıkla alınan ölçüler

Ölçü kenarlarının durumuna göre

Çevre dokuların göz önüne alınmaması

Çevre dokuların fonksiyonel hareketlerine göre şekillendirme

Basıncın miktarına göre

Minimal basınçlı ölçü yöntemi

Selektif(seçici) basınçlı ölçüYöntemi

Basınçlı ölçü yöntemi

Klinik uygulama;

I. Yöntem:

- Metal kaşık ile termoplastik bir ölçü maddesi (stenç) kullanılarak basınçlı ölçü alınır.
- Kenarlardan taşan stenç uzaklaştırılır ve fonksiyonel kas hareketlerine göre yeniden şekillendirilir.
- Ağız içerisinde, mesnetsiz alan sınırı sabit kalemle çizilerek stence geçmesi sağlanır.
- Ölçü üzerinde belirlenen bu alanda stenç 1 mm kadar kazınır.
- Stenç üzerinden tercihen çinko oksit öjanöl ile ikinci ölçü alınır.
- Böylece sert doku kısımlarından basınçlı, mesnetsiz alanların ise minimal basınçlı ölçüsü alınmış olunur.

II. Yöntem:

- Delikli metal kaşık kullanılarak çenenin aljinat ölçüsü alınır.
- Şahsi kaşık hazırlanır ve kaşıkta mesnetsiz alanların bulundu sahada delikler delinir ve çinko oksit öjanöl ile ölçü alınır.
- Mesnetsiz alan sınırları belirlenir ve bu sırlar genişletilerek ölçü kaşığında oyuk açılır.
- Ölçü ağza tekrar yerleştirilir ve istirahat halindeki yumuşak dokuların ölçüsü plastogum veya ölçü alçısının fırça ile sürülmesi ile uygulanır.
- Ölçü materyalleri beraber ağızdan çıkartılarak model elde edilir.

ilk ölçünün önemi

**Aşırı doku distorsiyonuna yol açmadan
dişsiz ağzın protezle ilgili tüm anatomik
yapıları kaydedilir**

Kenar şekillendirmesi ve ikinci ölçülerin alınması:

Ölçü teknikleri:

- Özel kaşık kenarlarının stenç ile bölümler halinde şekillendirilmesi ve son ölçünün alınması.
- Özel kaşık kenarlarının bir bütün olarak ve bir defada akrilik veya silikonlu maddelerle şekillendirilmesi ve son ölçünün alınması.
- Hazır metal kaşık içerisindeki stenç ölçü kenarlarının hareketlerine uygun olarak şekillendirilmesi ve son ölçünün alınması.

Kutulama:

Vestibül sulkusların modele net olarak aktarılabilmesi.

Model kenarlarının kırılmasının önlenmesi

Model kaidesinin düzgün ve yer düzlemine paralel olarak hazırlanabilmesinin sağlanması

Model yüksekliğinin ayarlanabilmesi

Modellerin artikülatöre alınabilme